

Приложение № 22 на Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка

УЧЕБНО-ИЗПИТНА ПРОГРАМА ЗА ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА

I. ВИД НА ИЗПИТА

Държавният зрелостен изпит е писмен и анонимен.

II. ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

Държавният зрелостен изпит е с продължителност четири астрономически часа.

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Държавният зрелостен изпит включва учебното съдържание от задължителните модули на профилиращия предмет, изучавани в класовете от втори гимназиален етап:

1. Модул Природноресурсен потенциал. Устойчиво развитие.
2. Модул Геополитическа и обществена култура.
3. Модул Съвременно икономическо развитие.
4. Модул Европа, Азия и България.
5. Модул България и регионална политика.
6. Модул Географска и икономическа информация.

IV. ОЦЕНЯВАНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

- Обяснява възможностите за опазване и възстановяване на природноресурсния потенциал на Земята.
- Проследява еволюцията на идеята за устойчивото развитие на планетата.
- Доказва взаимовръзката между природни, демографски и социални проблеми.
- Изследва природни, демографски и социални проблеми.
- Посочва примери за приложение на концепцията за устойчиво развитие.
- Оценява природноресурсния потенциал като фактор за развитие на стопанска дейност.
- Дискутира проблеми на устойчивото развитие в контекста на политиките на ЕС.
- Познава геополитически и икономически концепции за развитието на обществото.
- Дава примери за влиянието на геополитиката върху икономическото развитие.
- Диференцира тенденциите в демографското и геополитическото развитие на глобално и регионално равнище.
- Подбира и систематизира информация за демографско и селищно развитие.
- Изразява мнение за демографски проблеми и за демографска политика на глобално и регионално равнище.
- Познава съвременната политическа и икономическа организация на регионите и типологията на страните.

- Интерпретира проявлението на глобалните проблеми на регионално равнище и влиянието им върху развитието на обществото.
- Доказва различията в развитието и съвременното състояние на регионите и на страните.
- Класифицира страни по определени показатели.
- Изразява аргументирано мнение по важни международни проблеми и конфликти.
- Диференцира основните процеси на съвременното икономическо развитие: глобализация, регионализация и интеграция.
- Сравнява различни модели на съвременното икономическо развитие в регионите на света.
- Прогнозира развитието на енергетиката в света и на големи енергийни проекти.
- Прогнозира влиянието на високите технологии върху световното икономическо развитие.
- Оценява международната икономическа интеграция като фактор за сближаване и за преодоляване на различията в стопанското развитие.
- Коментира развитието на транснационални корпорации.
- Систематизира знания за интеграционните процеси и регионални организации в Европа и Азия.
- Познава основните аспекти на националната политика за интегриране на България в Европа.
- Събира, анализира и представя географска информация за развитието на регионите от различни източници.
- Генерира хипотези и прогнозира бъдещото развитие на Европа и Азия.
- Оценява влиянието на демографските, политическите и икономическите промени в региона върху устойчивото развитие на света, Балканите и България.
- Обяснява демографски, икономически и екологични проблеми на национално, регионално и локално ниво.
- Познава основните аспекти на регионалната политика и местното самоуправление на България.
- Оценява съвременния геополитически потенциал на България като фактор за развитие на страната. Предлага решения за преодоляване на проблемите на национално, регионално и локално ниво.
- Коментира развитието на районите за планиране в контекста на европейските политики, националните приоритети и местното самоуправление в България.
- Подбира основни методи за изследване на географски процеси и явления.
- Систематизира и трансформира географска и икономическа информация от различни източници.

V. ФОРМАТ НА ИЗПИТА

Държавният зрелостен изпит се провежда под формата на тест, включващ 41

задачи, сред които:

- задачи с избираем отговор;
- задачи със свободен отговор;
- отговор на научен въпрос/решаване на географски казус/създаване на географски текст по предоставени източници на информация.

Разпределението по видове задачи, разпределението на задачите по познавателни равнища, както и разпределението на общия брой точки между отделните задачи се определят в спецификацията, разработена в съответствие с изискванията на държавния образователен стандарт за оценяване на резултатите от обучението на учениците. При разработването на спецификацията за всяка учебна година се спазва доминиращо съотношение на въпросите, свързани с географията на България, спрямо въпросите, свързани с географията на света.

VI. ОЦЕНЯВАНЕ

Максималният брой точки от държавния зрелостен изпит е 100.

Резултатите от изпита се записват в точки като процент от максималния брой точки.

Изпитът се приема за успешно положен при резултат, равен или по-висок от 30% от максималния брой точки.